

HET POPULIERENCONGRES IN SPANJE

[971 : 176.1 Populus (46)]

door

G. HOUTZAGERS en F. W. BURGER

Van 25 tot en met 28 April 1955 had het thans 2-jaarlijkse Internationale Populierencongres plaats in Madrid, onder leiding van Ph. Guinier, de bijna 80-jarige nestor van de Franse bosbouwers. Hieraan voorafgaande vergaderde het Dagelijks Bestuur (Commission Permanente) op 18 en 19 April te Barcelona. Spanje ontving zijn gasten in de aula van de nieuwe bosbouwschool, gelegen temidden van royaal aangelegde moderne universiteitscomplexen in de Westelijke buitenwijken van Madrid. Namens de regering heette de Directeur-generaal van het boswezen P. Martinez Hermosilla, voorzitter van de Nationale Populieren Commissie, de ruim 80 vertegenwoordigers van de 16 deelnemende landen welkom, waarna de zittingen plaats vonden in de ruime bibliotheekzaal van de school. Organisator was de secretaris van de Nationale Populieren Commissie J. M. Sanz Pastor.

Aanwezig waren : Argentinië (lid sedert 1955), België (1947), Duitsland (1951), Engeland (1947), Frankrijk (1947), Iran (1955), Italië (1947), Nederland (1947), Oostenrijk (1950), Spanje (1952), Turkije (1950), Zwitserland (1947) en verder nog Finland, Griekenland, Pakistan en de Verenigde Staten van Amerika. Als gewoonlijk waren er ook afgevaardigden van de Internationale Unie van Bosbouwproefstations.

De secretaris van de Internationale Populieren Commissie, R. C. Fontaine, vertegenwoordigde de F.A.O., de instelling waarbij de Internationale Commissie organisatorisch is ondergebracht. Het secretariaat, waarin de houtvester O. Fugalli een zeer actief aandeel heeft, is dan ook gevestigd te Rome. Uit het rapport van de secretaris zij medegedeeld, dat behalve de 5 afwezige aangesloten landen: Egypte (1955), Hongarije (1949), Irak (1955), Syrië (1955) en Zweden (1947), thans Griekenland, Joegoslavië en Canada bezig zijn nationale commissies in te stellen, zodat ook deze landen mogelijk in de toekomst kunnen worden opgenomen. De belangstelling uit het Midden-Oosten staat in de eerste plaats in verband met de ook daar sterke uitbreiding van de populierenteelt en de bestaande vele mogelijkheden voor verbetering van deze cultuur, doch deze belangstelling is ook sterk gestimuleerd door het in 1954 in Damascus gehouden congres. Thans ligt het in de bedoeling in het najaar van 1956 een congres in Zuid-Amerika te houden (Argentinië is bereids lid geworden en zal het congres te Buenos Aires organiseren), waarbij naast Argentinië wordt gedacht aan de populierencultuur in Chili (in 1953 op het Congres in Duitsland vertegenwoordigd), Brazilië en Uruguay.

Voorts zij hier vermeld, dat hard wordt gewerkt aan een algemeen Populierenboek (Frans en later Engels), dat in gemeenschappelijk overleg wordt bewerkt door de verschillende leden van het Comité permanente en dat vermoedelijk nog in dit jaar het licht zal zien onder de titel „Le peuplier dans la production du bois et l'utilisation des sols”.

Tenslotte stelde het secretariaat een verzamelrapport samen van de mededelingen gedaan in de reeds ontvangen jaarverslagen van de afzonderlijke landen, hetgeen voor het overzicht van deze materie zeer bevorderlijk kan worden genoemd. Als groot bezwaar werd naar voren gebracht het algemeen gebrek aan statistische gegevens, die, bijvoorbeeld in ons land, sedert de aangifte-plicht van populierenavellingingen is opgeheven, ook volledig ontbreken. Op verzoek van Argentinië, waar veel boomweiden van wilgen zijn, zal voortaan ook de wilg (het geslacht *Salix*) in de bemoeiingsfeer van de Internationale Populieren Commissie worden opgenomen.

Uit de vele rapporten uitgebracht op dit congres is een overzicht opgesteld, hetgeen ter inzage kan worden toegezonden aan eventuele belangstellenden. De originelen liggen bij het secretariaat in Utrecht ter kennisneming.

Behalve de samenstellers van het hier voorliggende rapport, voorzitter en secretaris van onze nationale populieren commissie, nam voor Nederland Dr H. van Vloten deel aan het congres, mede als vertegenwoordiger van de Internationale Unie van Bosbouwproefstations, Prof. Dr K. Griffioen van het Houtinstituut T.N.O. te Delft nam deel aan de voorvergaderingen van de Houttechnische Commissie te Barcelona op 18 en 19 April, waarover later.

Foto S. Llensá de Gelné.

De Nederlandse delegatie te Bordils met twee Spaanse experts.

Op het congres zelf kwam verder ter tafel, de kwestie van de nomenclatuur, waarover door een kleine werkkommissie (G. Houtzagers, J. Pourtet, T. Peace en A. Piccarolo) een rapport was opgesteld. De hierin voor de populieren voorgestelde nomenclatuur is geheel gebaseerd op de besluiten betreffende nomenclatuur voor cultuurplanten van het 13e Internationale Tuinbouwcongres 1952 te Londen. Aangenomen werd, dat alle bastaarden tussen *P. nigra* en *P. deltoides* (de zogenaamde „Canada populieren”) zullen worden gebracht onder de verzamelnaam *P. euramericana* (Dode) Guinier. Deze naam wordt dan gevolgd door een „fancy naam” voor de betreffende cultuurvariëteit (c.v. = cultivar) of indien hiervoor al een Latijnse naam bestaat door deze naam tussen enkele aanhalingstekens te plaatsen, bijvoorbeeld: *P. euramericana* cv. „serotina” of *P. euramericana* cv. „Roem van Italië”.

Als voorlopige maatregel zullen ook nummers kunnen worden gebruikt, bijvoorbeeld *P. euramericana* cv. „I 214”, waarbij dan de letter vóór het

nummer het internationale autokenteken van het land van herkomst aangeeft (in dit geval dus Italië). Voorts zal er een internationaal registratieregister worden aangelegd (secretariaat te Rome) en worden de Nationale Commissies van ieder land uitgenodigd beschrijvingsbladen (van het vastgestelde model) in te zenden van die cultuurvariëteiten, die voor hun land van betekenis zijn. Beoordeling van de aldus voorgestelde namen zal — alvorens tot definitieve registratie wordt overgegaan — geschieden door een kleine werkgroep (Houtzagers-Pourtet-Peace-Piccarolo).

Over de methoden, die gebruikt dienen te worden bij het aanleggen van proefvelden, bracht eveneens een werkgroep (Houtzagers, Johnson, Pourtet, Piccarolo, Peace) verslag uit, vergezeld van een uitvoerige vragenlijst, bedoeld om aan de verschillende landen rond te zenden. Het rapport werd als zodanig door de vergadering aanvaard, zodat deze vragenlijst dus in de voorgestelde vorm zal worden rondgezonden. De bedoeling van deze lijst is in het bijzonder om volledige eenheid te brengen in de wijze van opmeting en registratie, zodat verkregen resultaten ook internationaal vergelijkbaar zijn terwijl de opzet ook aldus moet zijn, dat de verkregen gegevens statistisch kunnen worden verwerkt.

De houttechnische werkgroep heeft, zoals reeds werd vermeld, vooraf in Barcelona vergaderd en voor de congresvergadering een nota opgesteld ten aanzien van het houtonderzoek, waarbij tot de navolgende algemeen gehouden conclusies was gekomen. Laboratoriumonderzoek alleen is niet voldoende om de geschiktheid van populierenhout voor de verschillende doeleinden goed aan te geven; het dient samen te gaan met semi-indu-

striel- en praktijkonderzoek. Bij dit laatste is het mogelijk zekere algemene, voor elk land geldende, regels te volgen, die onderlinge vergelijking mogelijk maken, waarbij men moet bedenken, dat een populierenstam bijna nooit geheel voor een enkele industrie wordt gebruikt, zodat het nodig is daarbij de verschillende doeleinden onder het oog te zien. Voorts kan de exploitatie-techniek nog aanzienlijk worden gerationaliseerd, zowel de velling als ook op de timmerwerven en de opslagplaatsen. Tenslotte dienen de voor het houtonderzoek gebruikte houtbeschrijvingsbladen te worden herzien, hierbij rekening houdende met de ondervinding, die tot nog toe werd opgedaan en in overeenstemming met de eisen van de verschillende industrieën. Voor dit laatste zal een afzonderlijke werkgroep worden gevormd.

Uit de rapporten der verschil-

Foto G. Houtzagers.

De dichte plantafstand in Zuidelijker landen. Op de voorgrond dunningshout uit dergelijk bos.

lende landen over het hout waren nogal wat verschillen in inzicht naar voren gekomen. Zo waren sommigen van oordeel, dat bij het populierenhout niet mag worden gesproken over kernhout tegenover spinthout, terwijl anderen meenden, dat hier wel degelijk sprake kan zijn van een kern. Omtrent de zogenaamde „zwarte kern” en over de betekenis hiervan voor de industrie bestond ook geen eenheid van inzicht. Door Nederland was geadviseerd het onderzoek naar dit verschijnsel te staken, omdat bij een hieromtrent gehouden enquête was gebleken, dat de Ned. industrie over het algemeen daarvan praktisch geen schade ondervindt en daardoor voor het verschijnsel weinig belangstelling heeft. Enkele andere landen deelden deze mening, terwijl bovendien bij de bespreking van dit punt zeer sterk naar voren kwam, de relatie tussen de bodem, de grondwaterstand en andere ecologische factoren enerzijds en de kwaliteitseigenschappen van het hout en ook het meer of minder optreden van de donkere kern. In dit verband werd voorgesteld het verdere onderzoek vooral in deze richting te oriënteren en daarbij dan tevens de nodige aandacht te schenken aan het hiermede verband houdende verschijnsel van de donkere kern.

Ook was men het er op voorstel van Nederland, Frankrijk en Italië algemeen over eens, dat de bepaling van het volumegewicht van populierenhout, dat is de verhouding van het gewicht van een hoeveelheid hout bij een bepaald vochtgehalte tot het volume van diezelfde hoeveelheid bij datzelfde vochtgehalte, beter kan worden vervangen door de bepaling van de volumedichtheid (specific gravity), dat is de verhouding van het gewicht van een hoeveelheid geheel droog hout tot het volume van diezelfde hoeveelheid hout nat, of korter: drooggewicht tot nat volume.

De voornaamste algemeen als juist aangenomen bijzonderheden van het populierenhout zijn de navolgende. Het spint bevat minder vocht dan de zogenaamde „kern”. Het spint is sterker dan het kernhout. Het hout aan de voet van de boom is natter dan bovenin, hetgeen vooral in het kernhout tot de grootste verschillen leidt. Het vochtgehalte is in de seizoenen sterk wisselend en meestal in het voorjaar het grootst. De volumedichtheid wordt in de boom in toenemende waarde aangetroffen: van binnen naar buiten en van beneden naar boven. Het beste hout komt uit de minder dikke bomen.

Bij een behandeling van de ziekten van de populier, werd bijzondere aandacht geschonken aan *Dothichiza populea*, een ziekte die ontstellend veel kwaad sticht. Hiervoor werd een speciale werkgroep benoemd, die onder leiding van Dr van Vloten, meteen bijeen kwam. In de eerste plaats werd het nodig geacht een enquête te houden in de afzonderlijke landen en hiervoor een vragen-formulier op te stellen en ter beoordeling rond te zenden. De Fransman B. Taxis van het Nationale Landbouwinstituut te Parijs werd rapporteur; een snelle afwerking wordt nagestreefd door persoonlijk overleg met Nederland en België, de landen waar in deze geest al reeds een en ander is gebeurd. Aldus werd besloten.

Aan het slot van de zittingsdagen kwam nog de uitnodiging van de Directeur-Generaal van het Franse boswezen om bij het tienjarig bestaan van de Commissie het jubileumcongres van 1957 in Frankrijk te komen houden.

Naast de vermelde werkzaamheden, conclusies en besluiten werd ken-

nis genomen van de populierencultuur in Spanje, werd bezocht het nieuwe bosbouwproefstation, werden verscheidene herbebossingsobjecten in ogenschouw genomen en werd hier tussendoor nog gelegenheid gegeven tot het bezoeken van cultuurmonumenten als kloosters, kerken en musea.

Foto F. W. Burger.

Cultuur van 1955 op 1,8 x 1,8 m met gezicht op bevoeiingsgreppel.

Hiervan profiteerden vooral de dames, die voortreffelijk werden geleid door Mejuffrouw Sanz Pastor, museum-directrice in Madrid, die goed talen kende. Er waren vele ontvangsten, waarbij de wijnen vloeiden en de Spaanse dansen konden worden bewonderd. Er waren Zondagen waarop desgewenst een stierengevecht kon worden aanschouwd. Er moesten grote afstanden worden afgelegd, waarbij het landschap werd doorkruist en steden en dorpen werden bezocht.

Zo zagen wij de Spaanse Rivièra (Costa Brava) bij Barcelona, de arme cultuurgronden, met eens in de 3 à 4 jaren een oogst, de goed uitziende bevoeide velden, en 150 km lang vóór Zaragoza, de kale eindeloze steenwoestijn („Los Monnegros”), met een ongeregelde neerslag van 300 mm, de arme cultuurstreek na Zaragoza, maar een landschap met een prachtig kleurrijk aspect! De tweede helft op weg naar Madrid was weer meer vruchtbaar door de hier voorkomende uitgebreide bevoeiingswerken. Van Madrid naar Granada

veelal cultuurgronden langs de wegen. Meer naar het Zuiden de uitgestrekte olijfboomgaarden, in de omgeving van de zeer oude stad Jaen, die van een goede verzorging getuigden. De lage arme Sierra Morena, de woeste steile Sierra's voor Granada en het hoge sneeuwgebergte, de Sierra Nevada, ten Zuiden ervan! Granada in een subtropische vallei.

Onderweg fleurden in het Zuiden de prachtige bijeneters op de telegraafdraden de overige saaiheid van het dieren- en plantenarme landschap wat op. De armoedige bevolking trekkend op hun ezeltjes of muilieren verplaatsten ons in Bijbelse tijden. De spaarzame boomgroei in het landschap en langs de wegen trok natuurlijk onze speciale aandacht. Dit alles was dikwijls het enige, dat voor wat afwisseling in de oneindigheid zorgdroeg. Een eerste begin om het bosarme, ontboste landschap te herbossen en te beplanten, was aanwezig en met de werkzame aard, die in

de bevolking was te bespeuren, stemde dit tot hoop voor de toekomst.

Wat deze herbebossing betreft, zo heeft men thans een werkprogramma van rond 100.000 ha per jaar. Bestaand bos neemt men weinig waar en dan meest Aleppoden en zeeden of als het loofhout betreft, *Quercus Ilex* en kurkeik. Dit zijn in tamelijk wijd verband opgegroeide lichte bossen, voornamelijk op noordhellingen in de bergen. Voor de herbebossing, vaak tevens ter beteugeling van erosie, plant men meest naaldhout, maar slechts ongeveer 2000 planten per ha. Door de geringe neerslag mislukken de cultures nog zo vaak, dat uiteindelijk met inboeten in totaal feitelijk 3 à 4 keer moet worden geplant. De voornaamste soorten zijn *Pinus maritima*, *P. halepensis*, *P. nigra cebennensis* en *austriaca*, *P. Pinea* en *Cupressus sempervirens*. In de rivierdalen vindt men de populieren in soms aanzienlijke complexen en hierheen gingen dan ook hoofdzakelijk de excursies. De totale oppervlakte van de populierenbossen bedraagt ruim 160.000 ha, waarvan 45.000 in de provincie Gerona en 12.000 in Grenada. Alle bezochte terreinen waren op geregelde bevoeiing ingesteld. De eerste excursie gold enige dalen van kleinere rivieren uitmondend aan de reeds genoemde „Costa Brava”, het dal van de Ter en dat van de Tordera.

In het dal van de Ter, waar het gezelschap door de gehele bevolking van het dorp Bordils — even N.O. van Gerona — feestelijk werd opgewacht, werden de populierenbeplantingen van deze mensen bezocht. De populierencultuur wordt daar meer dan 100 jaren bedreven. Elke inwoner heeft één of meer rijen populieren — wel tot 1 km lang — in cultuur en de inwoners hadden derhalve bijzondere belangstelling voor het Internationale bezoek. De keuze van de clonen werd geheel overgelaten aan de eigenaren, die een ware wedstrijd met elkander hielden, wat de keus betrof, bij het zoeken naar het beste. Het geheel werd geleid door de overheid, een vorm dus van goede samenwerking van vele kleine eigenaren. De afstanden varieerden van 3,5 tot 7 m, in de rij doorgaans dichter, dan de rijen van elkaar; de eerste jaren tussenteelt van tarwe, tuinbonen enz. De omloop was ongeveer 15 jaren.

Er werden hier verschillende clonen aangetroffen, waarvan wel de meest opvallende was *P. euramericana* c.v. „Canada blanc”, een mannelijke boom met een prachtige rechte en snelle groei: in 8 jaar tijd bijna 22 m hoog met een omtrek van 80 cm (plantafstand 4 bij 5 m), een vorm die ongetwijfeld ook voor ons land zou dienen te worden geprobeerd. Daarnaast treft men in Spanje verschillende *P. nigra*-vormen aan, die een fraaie groei vertonen en die daarom als cloon worden verder geteeld. Zo was de „Bordil” — *P. nigra bisattenuata* — mooie opgaande groeier met vrij smalle kroon, die echter achterblijft bij de „Canada blanc” en aanvankelijk ook bij de „Poncella”, een nigravariëteit die wat breder uitgroeit, maar die ook op arme drogere grond nog is te telen. De uit Frankrijk geïmporteerde *P. deltoides angulata* een vrouwelijke laat uitlopende vorm, had geen mooie stam, ofschoon in 10 jaar tijd hoogten werden bereikt tot bij de 30 m; een andere vorm hiervan, de „Carolin”, mannelijk en vroeger uitlopend, komt meer overeen met de betere Franse clonen in het dal van de Garonne. Een combinatieteelt met platanen voldeed minder goed.

In het dal van de Tordera werd bij Hostalrich, 40 km van Gerona, een tweede populierencomplex bezocht van een industrieel, de heer Santiago L lensá de G elcén, op wat drogere grond, waar ook andere houtsoorten (essen, platanen, tulpenboom, noten, kurkeiken, *Pinus Pinea*

enz.) werden aangeplant, maar waar een uitgebreide teelt van populieren met veel succes werd bedreven. Een vrouwelijke vorm, veel overeenkomend met de „Canada blanc”, viel hier in het bijzonder op, maar er werden nog vele andere vormen geprobeerd, waaronder de bekende Italiaanse cloon „I 214”.

Foto F. W. Burger.

„Negrito de Grenade” van 12 jaar oud.

(10—22 cm) en een hoogte (tot 4 cm diameter in de top) van 22 m. De houtmassa bedraagt dan 350 m³ (max. 450 m³), hetgeen dus een gemiddeld jaarlijkse aanwas betekent van 30 m³ (max. 38 m³). Alle hout, ook dat van de dunningen wordt, bij de algemene schaarste aan hout in Spanje verzaagd. Maximaal bereikt men balken van 22 cm breed en 7 cm dik; uit de aard der zaak zijn dit hartplanken. Alles wordt als timmerhout verbruikt, ook het waankantehout, zodat practisch niets verloren gaat. De stronken, het afval en de dunnere takken gaan als brandhout. Papierfabricage vindt men meer in het Noorden van het land.

De jonge culturen worden iets anders aangelegd, 1,8 m in het vierkant. Het is mogelijk dan nog 2 jaren tussenteelt uit te oefenen; wij zagen tuinbonen, aardappels, bieten, tarwe en vlas. Er worden 2-jarige vele meters lange takloze poten gezet, die op deze rijkelijk bevoeide velden prima

Bij Zaragossa aan de Ebro werd een sedert 1949 beplante dode arm van deze rivier bezichtigd. Er was daar een cloon *P. euramericana* c.v. „Pinseque” gebruikt. De „Pinseque” lijkt wat op de „Canada blanc” maar de nog jonge bomen, die nog niet bloeiden, tonen een weinig de bekende ribben op de schors, die we veel sterker aantreffen bij de *angulata*-types.

De plantafstand was hier 2 bij 3 meter, teneinde de aanslibbing te bevorderen.

Het meest interessante complex, was het circa 1000 ha grote populierenbos ten Westen van Grenada, in het dal van de Génil, zijrivier van de Guadalquivir, ontspringend op het eeuwige sneeuwgebergte, de Sierra Nevada. Opvallend is hier de dichte stand van 1 bij 1,5 à 2 m en een omloop van 12 jaren, na een dunning op 6-jarige leeftijd waarbij echter alleen de onderdrukte en slechte bomen worden uitgekapt. Bij de velling zijn er volgens schatting nog 2000 bomen over, met, ondanks de dichte stand, een gemiddelde diameter van 15 cm

aanslaan. In hoofdzaak gebruikt men 2 clonen. De beste scheen wel te zijn *P. euramericana* c.v. 'Negrito de Grenade' die donkerbruin uitloopt, maar een prachtige blanke bast heeft. De houtmassa en aanwas, hiervóór genoemd, werd met deze clon bereikt. Naast deze 'Negrito' treft men ook aan de om zijn houtkwaliteit meer gezochte *P. nigra* c.v. 'Blanquito de Grenade' een mannelijke bloeier, meer donkergroen in het blad, en met een veel donkerder bast. Het blad loopt ook eerder uit dan van de 'Negrito'. De houtopbrengst ligt iets lager. Het zal zeker zin hebben deze clonen ook hier te proberen.

Voorafgaand aan de reis naar Spanje en ook daarna werden nog enige bossen in Frankrijk bezocht, alsmede een deel van het congres van de Nationale Populieren Commissie aldaar, in het dal van de Garonne, 75 km ten NW van Toulouse bij Auvilar en op 50 km bij Escalaton aan het „Canal latéral à la Garonne”.

In de 18e eeuw is de cultuur van populieren hier al begonnen en heeft er een grote uitbreiding gekregen. Tijdens de revolutie werd ingevoerd *P. deltoides angulata* c.v. 'Carolin' een mannelijke boom, die zeer gewild hout levert en daarom gedurende het grootste deel van de vorige eeuw sterk domineerde. Thans is hij sterk verdrongen door gemakkelijker te stekken soorten, in het bijzonder door 'regenerata' en 'robusta'. Daarvan waren er bijzonder mooie beplantingen.

Een 5-jarige beworteld geplante opstand van 'robusta' op 10 m rijafstand en 4 m in de rij, toonde prachtig blanke stammen, met een diameter van 16 cm. Een 45 jaar oude opstand van de 'carolin' met 300 stammen per ha, toonde een gemiddelde diameter van ongeveer 45 cm, ruim 22 m lengte van het werkhout, een totale massa van 670 m³/ha en een gemiddeld jaarlijkse aanwas van 15 m³. Een andere opstand van dezelfde leeftijd met 250 stammen van overwegend 'regenerata' (70%), gemengd met 'carolin' toonde een gemiddelde diameter van 47 cm, ruim 20 m werkhout-lengte, een totale massa van bijna 600 m³/ha en een gemiddeld jaarlijkse aanwas van 14 m³ en doet dus weinig onder voor de ijler bekroonde 'carolin'.

Het „Canal latéral à la Garonne”, dat staat onder beheer van het departement „des Ponts et Chaussées”, buiten de directie van de „Eaux et Forêts” heeft al tientallen jaren populierenbeplantingen gekend. Deze beplantingen waren echter na de laatste oorlog tamelijk verwaarloosd en onvolledig geworden. Met de instelling van het „Fonds Forestier National”, waardoor sedert 28 Januari 1949 gratis plantmateriaal ter beschikking kon worden gesteld, is men in overleg met de dienst van „Eaux et Forêts” sedert dien alle beplantingen aan het herzien, en heeft men een 20-jarenplan voor de verjongingen opgesteld. Reeds 31 km is thans beplant met 1 tot 4 rijen bomen, waarvan zeker de helft populieren. Er is echter nog genoeg te doen over de totale lengte van 480 km.

Vlak bij Moissac werd nog een kwekerij van 3 ha voor deze beplantingen bezichtigd. Naast de reeds genoemde soorten vielen op de Italiaanse selecties 'I 214' (het vroegst uitlopend, daarna achtereenvolgens 'I 154', 'I 455' en 'I 262'), maar vooral een nigra-achtige zaailing uit deze streek, de zogenaamde 'Vert de Garonne', zeer vroeg uitlopend en mogelijk door verdere selectie dusdanig te verbeteren, dat het een veelbelovende vorm voor het Garonnegebied zal kunnen worden.

In de omgeving veel industrie voor de verwerking van het populierenhout, meubelfabrieken, fabrieken voor stoelen, carosserieën en ladders, alsmede voor klompen. Wij bezichtigden nog een emballagefabriek waar met 100 arbeiders 700 m³ per maand werd verwerkt tot chips van lichte en zwaardere maten, bakjes en kistjes enz. en waarbij alles werd verwerkt en dus niet op populierensoorten en variëteiten wordt gelet.

DE WET ADMINISTRATIEVE RECHTSPRAAK BEDRIJFSORGANISATIE

[1932 (492)]

door

J. W. BAX

Nu de Wet Administratieve Rechtspraak Bedrijfsorganisatie (Stbl. 54/416, aangevuld bij Stbl. 1955/206) met ingang van 1 Juli 1955 in werking is getreden, lijkt het mij gewenst om hen, die bij de Nederlandse bosbouw zijn betrokken, op de hoogte te stellen van de voornaamste bepalingen van deze wet.

Allereerst een enkel woord over administratieve rechtspraak in het algemeen. Het is de bedoeling van de administratieve rechtspraak de geadministreerden in de gelegenheid te stellen bepaalde, tussen hen en de administratie ontstane geschillen, aan een onpartijdige rechter voor te leggen. Als voorbeelden worden genoemd de administratieve rechter in belastingzaken: de Raden van Beroep en de administratieve rechter op het gebied van de sociale verzekeringen, eveneens Raden van Beroep geheten, met de Centrale Raad van Beroep als hoogste beroepsinstantie. Bij de door genoemde rechtelijke organen te behandelen gevallen gaat het om geschillen tussen een overheidsorgaan, dat zijn overheidstaak uitoefent, en de bestuurde.

Thans heeft een nieuwe administratieve rechter zijn intrede gedaan in ons rechtsleven, wiens taak het is om kennis te nemen van geschillen tussen de publiekrechtelijke bedrijfsorganen, in de zin van de Wet op de Bedrijfsorganisatie enerzijds en zij, die onder de werkingssfeer van deze publiekrechtelijke lichamen vallen, anderzijds. Dit rechterlijk orgaan is genaamd: het College van Beroep voor het Bedrijfsleven.

Indien — om concreet te zijn — tussen een boseigenaar en het Boschap een geschil ontstaat, bijvoorbeeld omtrent de registratie van bos of rijbepantingen, dan kan de betreffende boseigenaar dit geschil dus voorleggen aan genoemd College van Beroep.

Achtereenvolgens zullen wij thans behandelen: de wijze van samenstelling van het College; de rechtsmacht van het College en de procedure voor het College.

1) De wijze van samenstelling van het College van Beroep. Dit College spreekt recht met 5 leden, waarvan 2 bijzondere leden. De drie gewone leden moeten voldoen aan de vereisten voor benoeming tot raadsheer in een gerechtshof. Zij zijn dus juristen en worden voor het leven